

UDKAST

Forslag

Til

Lov om ændring af lov om inkassovirksomhed og lov om kreditaftaler¹
(Gennemførelse af dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU)

§ 1

I lov om inkassovirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1018 af 19. september 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 3, indsættes efter »offentlige myndigheder,«: »for kreditservicevirksomheders udøvelse af kreditserviceringsaktiviteter«.

§ 2

I lov om kreditaftaler, jf. lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. august 2019, som ændret ved § 6 i lov nr. 2221 af 29. december 2020 og § 2 i lov nr. 479 af 12. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. I *fodnoten* til lovens titel indsættes efter »forordning 2014/596/EU, EU-tidende 2016, nr. L 171, side 1«: »og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU, EU-Tidende 2021, nr. L 438, side 1«.

2. Efter § 10 og før overskriften før § 16 indsættes:

»Oplysninger om ændring af en kreditaftales vilkår og betingelser

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU, EU-Tidende 2021, nr. L 438, side 1.

§ 11. Kreditgiveren skal forud for ændring af vilkår og betingelser for en kreditaftale give forbrugeren følgende oplysninger:

- 1) En tydelig beskrivelse af ændringerne og, hvor det er relevant, om forbrugersens samtykke er nødvendigt, eller om ændringerne er indført som følge af regler udstedt i medfør af lov,
- 2) En tidsplan for gennemførelsen af ændringerne,
- 3) De klagemuligheder, som er til rådighed for forbrugeren vedrørende ændringerne,
- 4) Tidsfristen for indgivelse af klage og
- 5) Navn og adresse på den myndighed, hvortil forbrugeren kan indgive klage.«

3. Efter § 29 indsættes:

»§ 29 a. Kreditgiveren skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en fyldestgørelsesprocedure. Politikkerne og procedurerne skal bl.a. tage hensyn til forbrugersens forhold og kan bl.a. bestå af følgende:

- 1) En fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale, og
- 2) Ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser, der bl.a. kan omfatte
 - a) forlængelse af kreditaftalen,
 - b) ændring af typen af kreditaftale,
 - c) udskydelse af betalingen af hele eller dele af afdraget i en periode,
 - d) ændring af rentesatsen,
 - e) betalingsfrihed i en periode,
 - f) delvis tilbagebetaling,
 - g) valutaomregning, og
 - h) delvis eftergivelse og gældskonsolidering.«

§ 3

Loven træder i kraft den 30. december 2023.

§ 4

Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvist i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Undtagelse af kreditservicevirksomheder fra lov om inkassovirksomhed
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Indførelse af generel oplysningspligt ved ændring af en kreditaftales vilkår og betingelser
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Kreditgivers tilbageholdenhed ved misligholdelse af kreditaftaler
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at foretage en ændring af lov om inkassovirksomhed (inkassoloven), som er nødvendig for at understøtte gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet) i dansk ret, jf. forslag til lov om kreditservicevirksomhed og kreditkøbere, som Erhvervsministeriet sendte i offentlig høring den 29. juni 2023. Den primære implementering af NPL-direktivet foretages således i Erhvervsministeriets forslag til lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere, mens enkelte dele implementeres i nærværende lovforslag.

Lovforslaget har endvidere til formål at foretage de ændringer af lov om kreditaftaler (kreditaftaleloven), som er nødvendige for at gennemføre NPL-direktivet.

NPL-direktivet indeholder ny regulering af kreditservicevirksomheder og kreditkøbervirksomheder og er en del af Den Europæiske Unions prioritet om at udarbejde en samlet strategi for håndtering af misligholdte lån i den finansielle sektor. NPL-direktivet fastsætter bl.a. regler om kreditkøbervirksomheders køb af og kreditservicevirksomheders servicering af misligholdte kreditaftaler, der er udstedt af kreditinstitutter, f.eks. banker. Direktivet har til formål at fastlægge fælles europæiske regler for salg af misligholdte lån fra kreditinstitutter til en ny type virksomhed, kreditkøbere, med henblik på inddrivelse gennem kreditservicevirksomheder samt at fastlægge beskyttelsesregler for forbrugeren. Kreditkøbervirksomheder og kreditservicevirksomheder er ikke i dag særskilt reguleret i dansk ret.

Servicering af misligholdte kreditaftaler er i dag omfattet af inkassoloven. Da der med lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere fastsættes særskilt regulering af bl.a. kreditservicevirksomheders aktiviteter, herunder inkasso, foreslås det at undtage de omfattede virksomheders aktiviteter fra inkassoloven for at undgå dobbeltregulering og sikre en klar og entydig retstilstand.

Ændringerne af kreditaftaleloven skal gennemføre en række ændringer som følge af, at enkelte bestemmelser i forbrugerkreditdirektivet (direktiv 2008/48/EF) og boligkreditdirektivet (direktiv 2014/17/EU) ændres med NPL-direktivet. Ændringerne vedrører en udvidelse af kreditgiverens oplysningspligt i tilfælde af ændring af vilkår og betingelser for en kreditaftale samt regler om, at kreditgivere skal udvise tilbageholdenhed med at indlede fyldestgørelsesprocedurer, hvis en forbruger misligholder en kreditaftale.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Undtagelse af kredittjenestevirksomheder fra lov om inkassovirksomhed

2.1.1. Gældende ret

Inkassoloven regulerer juridiske og fysiske personers udøvelse af inkassovirksomhed, jf. inkassolovens § 1. Ved inkassovirksomhed forstås ethvert led i erhvervsmæssig inddrivelse af fordringer for andre samt i erhvervsmæssig inddrivelse af fordringer, som er købt efter forfaldstid med henblik på inddrivelse på egne vegne, jf. inkassolovens § 2. Erhvervsmæssig inddrivelse omfatter ikke enkeltstående og lejlighedsvis inddrivelse, f.eks. et privatskiftet dødsbos inddrivelse af fordringer.

Inkassoloven finder i enten helt eller delvist omfang ikke anvendelse for bl.a. selvstændig advokatvirksomhed, pengeinstitutter eller offentlige myndigheder, jf. inkassolovens § 1, stk. 2 og 3.

Inkassoloven regulerer inkasso som aktivitet. Reglerne drejer sig først og fremmest om private inkassoaktørers adfærd. Loven har til formål at sikre, at udøvelsen af inkassovirksomhed foregår på en rimelig og forsvarlig måde. Dette søges navnlig opnået gennem en autorisationsordning for inkassoaktører, jf. inkassolovens § 3, og krav om godkendelse af personale, der retter personlig henvendelse til skyldnere, jf. inkassolovens § 8.

Kravene til autorisation til at udøve inkassovirksomhed er fastlagt i inkassolovens §§ 4 og 5. Heraf fremgår det bl.a., at det skal gøres antageligt, at inkassovirksomheden kan udøves forsvarligt og i overensstemmelse med god inkassoskik. Derudover skal en række formelle krav overholdes, herunder om bopæl i Danmark, samt at personer, der udøver inkassovirksomhed, er fyldt 25 år og ikke er under værgemål. Man må heller ikke være under rekonstruktionsbehandling, have betydelig gæld til det offentlige eller være dømt for strafbare forhold, der begrundet nærliggende misbrug af adgangen til at udøve inkassovirksomhed. Autorisationsordningen skal sikre, at inkassoaktøren besidder de fornødne faglige kvalifikationer samt handler i overensstemmelse med inkassolovens materielle regler, herunder god inkassoskik, jf. inkassolovens § 9. Autorisation og godkendelse af personale meddeles af Rigspolitiet for højst 5 år ad gangen, jf. inkassolovens § 7. Rigspolitiet fører et register over autoriserede inkassoaktører, der er offentligt tilgængeligt.

Inkassolovens bestemmelse om god inkassoskik er en retlig standard for inkassoaktørers ageren. God inkassoskik indebærer, at inkassoaktøren ikke må anvende metoder, som udsætter nogen for urimelig pression, skade eller ulempe. Ved vurderingen af, om en handling mv. er i strid med god inkassoskik,

skal der i et vist omfang foretages en afvejning af hensynet til skyldneren over for hensynet til inkassofirmaets og kundens interesse i en hurtig og effektiv inddrivelse af deres berettigede krav.

Inkassoloven indeholder endvidere en række nærmere regler om fremsendelse af henvendelser til skyldneren, tilbagesøgelse af løsøre og behandling af inddrevne pengebeløb, jf. inkassolovens §§ 10-16.

Rigspolitiet fører i samarbejde med Forbrugerombudsmanden tilsyn med overholdelse af inkassoloven, herunder reglerne om god inkassoskik. Samarbejdsstrukturen skyldes, at der er et vist overlap mellem reglerne om hhv. god inkassoskik og god markedsføringsskik. Myndighedernes respektive tilsynskompetence er beskrevet i en samarbejdsaftale om behandlingen af sager på inkassoområdet, som blev indgået i 2019. Af samarbejdsaftalen fremgår bl.a., at klager i konkrete sager over specifikke inkassoaktørers udøvelse af inkassovirksomhed mv. i første omgang bør behandles af politiet. Forbrugerombudsmandens tilsyn er primært fokuseret på mere generelle problemstillinger på området samt inkassoselskabers manglende overholdelse af civile retlige regler, f.eks. reglerne i renteloven, eller anvendelse af urimelige kontraktvilkår eller lignende. Forbrugerombudsmanden har således mulighed for civilretlig håndhævelse og forfølgelse af sådanne overtrædelser.

Rigspolitiets tilsyn med inkassoloven baserer sig navnlig på behandling af konkrete sager/klager over, at autoriserede inkassovirksomheder ikke har udøvet deres virksomhed i overensstemmelse med god inkassoskik. Rigspolitiet kan efter inkassolovens § 21 tilbagekalde en autorisation samt en godkendelse af personale, hvis autorisationsindehaveren eller den ansatte gør sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af vilkår for autorisationen eller af bestemmelser i inkassoloven.

Rigspolitiets opgaver i forhold til at give autorisation til udførelse af inkassovirksomhed, tilsyn mv. varetages af Midt- og Vestjyllands Politi, jf. § 1 a i bekendtgørelse nr. 752 af 26. september 1997, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1095 af 21. august 2018.

Virksomheder, der yder kreditservicering af misligholdte kreditaftaler, er i dag omfattet af inkassoloven.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Samtidig med dette lovforslag vil erhvervsministeren fremsætte forslag til lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere, som har til formål at gennemføre NPL-direktivet. Hermed vil der blive fastsat regler om kreditservicevirksomheders kreditserviceringsaktiviteter, bl.a. inddrivelse og genforhandling m.v. af misligholdte kreditaftaler, der er udstedt af kreditinstitutter, f.eks. banker. Herudover vil der blive fastsat regler om krav til kreditservicevirksomheders struktur og ledelse, bl.a. governancekrav, som i høj grad minder om krav til andre typer af finansielle

virksomheder. Endvidere vil der blive fastsat regler om, hvordan kreditservicevirksomheder kan udøve deres aktiviteter grænseoverskridende i EU.

Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at reguleringen af såvel kreditservicevirksomheder som deres aktiviteter bør samles i ét regelsæt, og at den rette regulatoriske ramme er det nye forslag til lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere. I konsekvens heraf – for at undgå dobbeltregulering – finder Justitsministeriet, at kreditservicevirksomheders inkassoaktiviteter bør undtages fra inkassoloven og i stedet reguleres i det nye regelsæt. Dermed sikres en klar og entydig retstilstand.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Der lægges med lovforslaget op til at undtage kreditservicevirksomheders udøvelse af kreditserviceringsaktiviteter fra inkassoloven, således at disse virksomheder ikke længere skal opfylde kravene heri samt have tilladelse fra Rigspolitiet til at udøve inkassovirksomhed, for så vidt der er tale om kreditserviceaktivitet. Begrebet kreditserviceringsaktiviteter omfatter bl.a. opkrævning eller inddrivelse af ethvert skyldigt beløb fra låntageren i tilknytning til en kreditgivers rettigheder i henhold til en kreditaftale eller til selve kreditaftalen i overensstemmelse med national ret.

Kreditservicevirksomheder, der, udover kreditserviceringsaktiviteter som defineret i forslag til lov om kreditservicevirksomhed og kreditkøbere, udøver øvrige inkassoaktiviteter, vil dog som hidtil fortsat være omfattet af lov om inkassovirksomhed med hensyn til disse øvrige aktiviteter og skal således fortsat autoriseres hertil af Rigspolitiet. Der kan her være tale om f.eks. inddrivelse af parkeringsbøder, betaling for varer/tjenesteydelser, huslejebetaling, og det, der traditionelt må betegnes som inkassoaktiviteter.

Undtagelse af de pågældende aktiviteter fra inkassoloven indebærer, at Finanstilsynet vil være den relevante myndighed i henhold til lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere i forhold til f.eks. autorisation, tilsyn og klagesager om god skik. Disse opgaver vil således overgå fra Rigspolitiet til Finanstilsynet.

Der henvises til lovforslagets § 1 og bemærkningerne dertil.

2.2. Indførelse af generel oplysningspligt ved ændring af en kreditaftales vilkår og betingelser

2.2.1. Gældende ret

Kreditaftaleloven finder anvendelse på kreditaftaler, hvor en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde kredit til en forbruger, jf. kreditaftalelovens § 1.

Ved en kreditaftale forstås en aftale, hvorved en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit i form af henstand med betalingen, lån eller anden tilsvarende form for finansiel ordning, undtagen aftaler om løbende levering af tjenesteydelser eller varer af samme art, hvor forbrugeren betaler for ydelserne eller varerne i rater, så længe de leveres, jf. kreditaftalelovens § 4, nr. 3.

Kreditaftaleloven indeholder regler om indgåelse og afvikling af kreditaftaler i forhold til f.eks. oplysningspligt, fortrydelsesret, tilbagebetaling, misligholdelse, kreditorskifte og ejendomsforbehold.

Reglerne suppleres af de almindelige aftaleretlige rammer for at ændre i eksisterende aftaler eller gøre aftalevilkår gældende, jf. bl.a. aftalelovens § 38 c om aftalevilkår i strid med hæderlig forretningsskik. Reglerne suppleres også af regler om varsling af renteændringer på det finansielle område. Som eksempel kan nævnes, at det følger § 11, stk. 2 i bekendtgørelse om god skik for boligkredit, at ændringer af renter i boligkreditaftaler til ugunst for låntageren ikke må finde sted uden et forudgående varsel, der ikke må være kortere end en måned. Ændringer af gebyrer, bidrag eller andet vederlag for boligkreditaftaler skal dog ske med et varsel på tre måneder. For realkreditlån og realkreditlignende lån gælder der dog særlige regler om varsling, jf. § 53 b i lov om finansiel virksomhed.

2.2.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet)

Med NPL-direktivets artikel 27, nr. 1, og 28, nr. 1, indsættes der nye bestemmelser som hhv. artikel 11 a i forbrugerkreditdirektivet (direktiv 2008/48/EF) og artikel 27 a i boligkreditdirektivet (direktiv 2014/17/EU). Ændringerne indebærer, at der fastsættes en udvidet oplysningspligt over for forbrugere i forhold til ændringer af vilkår og betingelser i en allerede gældende kreditaftale.

2.2.3. Justitsministeriets overvejelser

Forbrugerkreditdirektivet og boligkreditdirektivet er implementeret i dansk ret i kreditaftaleloven. Efter Justitsministeriets opfattelse bør de pågældende ændringer heraf derfor gennemføres i kreditaftaleloven.

2.2.4. Den foreslåede ordning

Med henblik på at gennemføre forbrugerkreditdirektivets nye artikel 11 a og boligkreditdirektivets nye artikel 27 a i dansk ret foreslås det at indsætte en ny bestemmelse om kreditgiverens generelle oplysningspligt over for forbrugere i kreditaftaleloven. Formålet er at styrke forbrugerbeskyttelsen ved at udvide kreditgiverens oplysningspligt i forhold til de gældende regler om oplysningspligt, som primært vedrører ændringer af debitorrenten.

Den foreslåede ordning indebærer, at forbrugeren forud for gennemførelse af ændringer af en kreditaftale skal modtage en klar og udtømmende liste over sådanne, en tidsplan for deres gennemførelse og en udførlig klagevejledning. Formålet hermed er at sikre en høj grad af forbrugerbeskyttelse og give forbrugerne bedre mulighed for at indrette sig på ændringer af en allerede indgået kreditaftale.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

2.3. Kreditgivers tilbageholdenhed ved misligholdelse af kreditaftaler

2.3.1. Gældende ret

Det følger af dansk rets almindelige regler, at en kreditor kan hæve en aftale, hvis der foreligger en væsentlig misligholdelse. I den forbindelse ses der med større strenghed på misligholdelse af betalingsforpligtelser. Der er dog i kreditaftalelovens kapitel 8 fastsat regler, der begrænser kreditgiverens adgang til at hæve en kreditaftale ud fra et forbrugerbeskyttelseshensyn. Disse følger af kreditaftalelovens §§ 29-30, som forpligter kreditgiveren til at udvise tilbageholdenhed ved forbrugers misligholdelse i kreditkøb afhængigt af, om der er taget ejendomsforbehold eller ej. Disse regler gælder imidlertid kun ved kreditkøb og således ikke ved f.eks. pengelån.

Kreditaftaleloven indeholder dermed ikke i dag generelle regler om kreditgiverens tilbageholdenhed i tilfælde af misligholdelse af kreditaftaler, herunder at have politikker og procedurer til sikring af, at der udvises tilbageholdenhed baseret på individuelle forhold førend der iværksættes inddrivelseskridt.

2.3.2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet)

Med NPL-direktivets artikel 27, nr. 2, og artikel 28 nr. 2, som hhv. indsætter artikel 16 a i forbrugerkreditdirektivet, hhv. ændrer boligkreditdirektivets artikel 28, fastsættes der krav om, at kreditgivere skal have passende politikker og procedurer til at understøtte, at der foretages en konkret vurdering med udgangspunkt i den enkelte forbrugers forhold af, om der bør iværksættes inddrivelseskridt.

2.3.3. Justitsministeriets overvejelser

I forhold til NPL-direktivets artikel 27, nr. 2 og 28, nr. 2, bemærker Justitsministeriet, at forbrugerkreditdirektivet og boligkreditdirektivet er implementeret i dansk ret i kreditaftaleloven. Efter Justitsministeriets opfattelse bør de pågældende ændringer heraf således gennemføres i kreditaftaleloven.

Med de nævnte direktivændringer følger endvidere mulighed for medlemsstaterne for at fastsætte en ikke-udtømmende liste over mulige henstandsforanstaltninger. Med henblik på at styrke forbrugerbeskyttelsen og understøtte, at fordringer afvikles på den mindst indgribende måde, finder Justitsministeriet tillige, at den ikke-udtømmende liste med eksempler på henstandsforanstaltninger bør fremgå af loven som vejledning i forhold til retningslinjer, som kreditgiveres vurdering skal foretages med udgangspunkt i.

Det følger derudover af NPL-direktivets artikel 27, nr. 2, for så vidt angår indsættelsen af artikel 16 a, stk. 3 og 4 i forbrugerkreditdirektivet, at medlemsstaterne kan kræve, at de omkostninger, som kreditgivere kan pålægge forbrugere i tilfælde af misligholdelse, ikke må være større, end hvad der er nødvendigt til at dække kreditgiverens omkostninger i forbindelse med misligholdelsen, og at medlemsstaterne skal fastsætte et omkostningsloft, hvis kreditgivere alligevel tillades at pålægge yderligere omkostninger.

Det er Justitsministeriets vurdering, at de gældende regler om udenretlige misligholdelsesomkostninger i bl.a. renteloven lever op til kravene i NPL-direktivets artikel art. 27, nr. 2. Således følger det af rentelovens § 9 a, stk. 1, bl.a., at fordringshaveren kan kræve, at skyldneren betaler fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger ved udenretlig inddrivelse af fordringen, medmindre forsinkelsen med betalingen ikke beror på skyldnerens forhold. I rentelovens § 9 b er der endvidere fastsat regler om, hvornår der i forbindelse med inddrivelsen af en fordring kan pålægges bl.a. rykkergebyr samt størrelsen heraf. Endelig følger det af rentelovens § 9 a, stk. 4, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler for bl.a., hvilke udgifter fordringshaveren kan kræve betalt efter stk. 1 med henblik på, at udgifterne skal være gennemsigtige og stå i passende forhold til fordringen, herunder regler om, at der ved fordringer inden for bestemte beløbsgrænser alene kan kræves betaling op til visse maksimumsbeløb. Bemyndigelsen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002 om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling med senere ændringer.

NPL-direktivets artikel 28, nr. 3 indsætter endvidere en ny artikel 28 a i boligkreditdirektivet. Heraf følger det, at overdrages kreditgiverens rettigheder i henhold til en kreditaftale til tredjemand, har forbrugeren over for erhververen ret til at gøre enhver indsigelse gældende, som forbrugeren kunne gøre gældende over for den oprindelige kreditgiver. Endvidere følger det, at forbrugeren skal underrettes om overdragelse. Dette gælder dog ikke, hvis den oprindelige kreditgiver efter aftale med erhververen fortsat står for kreditten i forhold til forbrugeren.

Bestemmelsen i NPL-direktivets artikel 28, nr. 3, der indsætter en ny artikel 28 a i boligkreditdirektivet, svarer til den gældende artikel 17 i forbrugerkreditdirektivet, som er

implementeret i kreditaftalelovens § 33, stk. 1 og 2. Efter Justitsministeriets opfattelse er der således ikke behov for lovændringer til implementering heraf.

2.3.4. Den foreslåede ordning

Med henblik på at gennemføre den nye artikel 16 a i forbrugerkreditdirektivet og ændringen af artikel 28 i boligkreditdirektivet i dansk ret foreslås det at indsætte en bestemmelse om kreditgiverens tilbageholdenhed i tilfælde af en forbrugers misligholdelse af en kreditaftale. Formålet er at styrke forbrugerbeskyttelsen ved at udvide kreditgiverens pligt hertil i forhold til de gældende regler, som primært vedrører kreditkøb og således ikke f.eks. pengelån.

Den foreslåede ændring indebærer, at kreditgiveren skal fastsætte politikker og procedurer for at udvise tilbageholdenhed med at igangsætte fyldestgørelsesprocedurer, hvis en forbruger misligholder en kreditaftale. Der kan f.eks. være tale om refinansiering eller forlængelse af en kreditaftale. Når kreditgivere beslutter, om der skal iværksættes fyldestgørelsesprocedurer, skal de bl.a. tage hensyn til forbrugerens individuelle forhold. Der bør her lægges vægt på forbrugerens interesser og rettigheder og forbrugerens evne til at tilbagebetale kreditten, herunder navnlig hvis kreditaftalen er sikret ved pant i fast ejendom til beboelse, som er forbrugerens primære bopæl. Den foreslåede opstilling er således ikke udtømmende, men derimod udtryk for tiltag som kreditgiveren skal overveje, hvorefter den relevante foranstaltning vil bero på en konkret vurdering under hensyntagen til bl.a. den enkelte forbrugers forhold. Bestemmelsen har til formål at sikre, at forpligtelser stammende fra kreditaftaler afvikles på den mindst indgribende måde i tilfælde af misligholdelse.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

[Under udarbejdelse]

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

[Under udarbejdelse]

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at medføre klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at medføre miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget implementerer Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet) for så vidt angår ændringerne heri af forbrugerkreditdirektivet (direktiv 2008/48/EF) og boligkreditdirektivet (direktiv 2014/17) i det omfang, at implementeringen forudsætter ny regulering.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [...] til den [...] været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

[...]

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	[Under afklaring]	[Under afklaring]
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	[Under afklaring]
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	[Under afklaring]
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget implementerer Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2021/2167 af 24. november 2021 om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU (NPL-direktivet) for så	

	vidt angår ændringerne heri af forbrugerkreditdirektivet (direktiv 2008/48/EF) og boligkreditdirektivet (direktiv 2014/17) i det omfang, at implementeringen forudsætter ny regulering.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Inkassolovens § 1, stk. 3, indeholder en opregning af, hvilke typer aktører og aktiviteter som loven ikke gælder for. Således følger det af bestemmelsen, at loven ikke gælder for inkassovirksomhed, der udøves af offentlige myndigheder eller for auktionslederens inddrivelse af auktionskøbesummer m.v.

Det foreslås at tilføje kreditservicevirksomheders udøvelse af kreditserviceaktiviteter til bestemmelsen.

Den foreslåede ændring af inkassolovens § 1, stk. 3 indebærer således, at kreditservicevirksomheders udøvelse af kreditserviceaktiviteter undtages fra inkassolovens anvendelsesområde.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med forslaget til lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere (erhvervsministeren), som indfører særlige regler vedrørende kreditservicevirksomheder og disses aktiviteter, herunder inddrivelse af kreditaftaler.

De pågældende virksomheders omfattede aktiviteter vil derfor fremover være underlagt lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere, hvoraf det følger, at Finanstilsynet har kompetence for så vidt angår autorisation, tilsyn, sanktionering m.v. i stedet for Rigspolitiet, som alene er den kompetente myndighed for så vidt angår inkassoloven.

Til § 2

Til nr. 1

Fodnoten til kreditaftalelovens titel angiver, at loven indeholder bestemmelser, der bl.a. gennemfører dele af forbrugerkreditdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF, EU-Tidende 2008, nr. L 133, side 66, som ændret ved Kommissionens direktiv 2011/90/EU af 14. november 2011 om ændring af del II i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF for så vidt angår supplerende antagelser til brug ved beregningen af de årlige omkostninger i procent, EU-Tidende 2011, nr. L 296, side 35), dele af boligkreditdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning 2010/1093/EU, EU-Tidende 2014, nr. L 60, side 34) og benchmarkforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/1011/EU om indeks, der bruges som benchmarks i finansielle instrumenter og finansielle kontrakter eller med henblik på at måle investeringsfondes økonomiske resultater, og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU samt forordning 2014/596/EU, EU-Tidende 2016, nr. L 171, side 1).

Den foreslåede ændring indebærer, at det tilføjes til *fodnoten*, at kreditaftaleloven også gennemfører dele af NPL-direktivet (direktiv 2021/2167/EU), forbrugerkreditdirektivet (direktiv 2008/48/EF) og boligkreditdirektivet (direktiv 2014/17/EU). Implementeringen af direktivets bestemmelser vil afspejles i loven med de foreslåede ændringer.

Til nr. 2

Efter reglerne i kreditaftalelovens kapitel 2 har kreditgivere i dag en række oplysningsforpligtelser over for forbrugere forud for, at der indgås en kreditaftale. Forpligtelserne omfatter bl.a. oplysninger om kredittypen, navn og adresse på kreditgiveren, kreditbeløbet, kredittens løbetid, debitorrenten, de årlige omkostninger i procent (ÅOP) m.v., jf. kreditaftalelovens §§ 7 a-8 c. Efter kreditaftalens indgåelse har kreditgiveren endvidere pligt til at underrette forbrugeren om visse ændringer, herunder ændringer af debitorrenten, jf. kreditaftalelovens §§ 9-10, ændringer af ÅOP, jf. kreditaftalelovens §§ 16-16 a, samt om eventuelle gebyrer til kreditformidlere, jf. kreditaftalelovens § 17.

Den foreslåede bestemmelse i kreditaftalelovens § 11 indebærer, at kreditgiveren forud for ændring af vilkår og betingelser for en kreditaftale skal give forbrugeren en række oplysninger.

De foreslåede ændringer udgør således et supplement til de allerede gældende oplysningsforpligtelser for kreditgiveren, idet der indføres en generel oplysningspligt for kreditgivere over for forbrugere vedrørende ændringer af vilkår og betingelser i en allerede gældende kreditaftale.

Det foreslås i *nr. 1*, at kreditgiveren skal give forbrugeren en tydelig beskrivelse af ændringerne og, hvor det er relevant, om forbrugersens samtykke er nødvendigt, eller om ændringerne er indført ved lov. Dette indebærer bl.a., at forbrugeren i god tid forud for ændringerne modtager en klar og udtømmende liste herover.

Det foreslås i *nr. 2*, at kreditgiveren skal give forbrugeren en tidsplan for ændringernes gennemførelse. Dermed får forbrugeren tid til at indrette sig på ændringerne og kan tilrettelægge sin økonomi herefter.

De foreslåede *nr. 3-5* drejer sig om forbrugersens mulighed for at klage. Således foreslås det i *nr. 3*, at kreditgiveren skal give forbrugeren oplysninger om de klagemuligheder, som er til rådighed for forbrugeren vedrørende ændringerne. Det foreslås i *nr. 4*, at kreditgiveren skal oplyse forbrugeren om tidsfristen for at indgive en klage. Det foreslås i *nr. 5*, at kreditgiveren skal oplyse forbrugeren om navn og adresse på den myndighed, hvortil forbrugeren kan indgive en klage.

Den foreslåede bestemmelse implementerer artikel 27, nr. 1, og artikel 28, nr. 1, i NPL-direktivet (direktiv 2021/2167/EU), som indsætter artikel 11 a i forbrugerkreditdirektivet (direktiv 2008/48/EF) og artikel 27 a i boligkreditdirektivet (direktiv 2014/17/EU).

Til *nr. 3*

Det følger af § 32 i bekendtgørelse nr. 944 af 21. juni 2022 om god skik for boligkredit, at en boligkreditgiver skal udvise rimelig tilbageholdenhed med at indlede en tvangsauktion. Bestemmelsen gennemfører artikel 28, stk. 1, i boligkreditdirektivet (direktiv 2014/17/EU). NPL-direktivet indfører – som noget nyt – en lignende bestemmelse i forbrugerkreditdirektivet.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en ny bestemmelse i kreditaftalelovens 29 a, som indebærer at kreditgivere skal have passende politikker og procedurer, der sikrer, at der udvises rimelig tilbageholdenhed, inden der indledes en fyldestgørelsesprocedure. Politikkerne og procedurerne skal bl.a. tage hensyn til forbrugersens forhold og kan bl.a. bestå af en fuldstændig eller delvis refinansiering af en kreditaftale og ændring af en kreditaftales eksisterende vilkår og betingelser på forskellig vis.

Baggrunden for bestemmelsen er at sikre, at kreditgivere – førend der indledes en fyldestgørelsesprocedure – i vidt omfang forsøger at iværksætte andre ordninger, der gør den enkelte forbruger i stand til at afdrage på sin gæld.

I overensstemmelse med NPL-direktivets præambelbetragtning 56 bør kreditgivere, når de beslutter, hvilke kreditlempelser der skal træffes, tage hensyn til forbrugersens individuelle forhold, forbrugersens interesser og rettigheder og forbrugersens evne til at tilbagebetale kreditten, herunder

navnlig hvis kreditaftalen er sikret ved pant i fast ejendom til beboelse, som er forbrugerens primære bopæl. Kreditlempelser bør kunne bestå af visse indrømmelser til forbrugeren, såsom hel eller delvis refinansiering af en kreditaftale eller en ændring af dens eksisterende vilkår og betingelser, herunder bl.a. en forlængelse af dens løbetid, en ændring af typen af kreditaftale, en udskydelse af betalingen af hele eller dele af afdraget i en periode, en ændring i rentesatsen, et tilbud om betalingsfrihed i en periode, delvis tilbagebetaling, valutaomregninger, delvis eftergivelse og gældskonsolidering.

Den foreslåede bestemmelse implementerer artikel 27, nr. 2, og artikel 28, nr. 2, i NPL-direktivet (direktiv 2021/2167/EU), som indsætter artikel 16 a i forbrugerkreditdirektivet (direktiv 2008/48/EF) og ændrer artikel 28, stk. 1, i boligkreditdirektivet (direktiv 2012/17/EU).

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 30. december 2023, da dette er ikrafttrædelsestidspunktet for forslaget til lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere samt implementeringsfristen for NPL-direktivet. Formålet med dette ikrafttrædelsestidspunkt er dermed at sikre rettidig implementering.

I forhold til lovforslagets § 1 indebærer det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt, at virksomheder, som i dag udøver kreditserviceringsaktiviteter og er meddelt autorisation hertil efter inkassoloven skal ansøge om en ny tilladelse hertil i overensstemmelse med de nye regler i lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere. Fra og med lovens ikrafttræden vil en autorisation efter inkassoloven – for så vidt der er tale om kreditserviceaktiviteter – ikke længere have virkning og kunne danne grundlag for at udføre de pågældende aktiviteter.

Det følger af den foreslåede ordning i lov om kreditservicevirksomhed og kreditkøbere, at kreditservicevirksomheder, der i dag udføre aktiviteter på baggrund af en autorisation efter inkassoloven, senest skal have indgivet ansøgning om tilladelse efter det nye regelsæt den 29. marts 2024, og at disse virksomheder – hvis de i dag har autorisation efter inkassoloven – kan fortsætte den påbegyndte virksomhed uden tilladelse indtil den 29. juni 2024 eller indtil den dato, hvor de får en tilladelse af Finanstilsynet efter lov om kreditservicevirksomhed og kreditkøbere.

Til § 4

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Da Færøerne pr. 1. januar 2010 har overtaget lovgivningskompetencen på det formueretlige område kan loven ikke sættes i kraft for Færøerne.